



Interpellation om kösystem i förskola och skola

Sedan flera år används relativ närhet (tillsammans med syskonförtur) som urvalsgrund för placering av barn i skolan, när det är fler sökande än det finns platser, vilket i stor utsträckning gäller populära innerstadsskolor. Sedan något år har även relativ närhet införts som urvalsgrund för placering av barn i förskolan.

I förskolan har placeringarna automatiserats, det är alltså ingen person som sköter placeringar av enskilda barn, utan det sköts av ett system utifrån givna parametrar. Relativ närhet gör att när föräldrar inte kan få sina förstahandsval så blir det i stor utsträckning avståndet till förskoleverksamheten som blir styrande för placeringen. Det är inte sällan som ingen av de 9 val man angett som blir placeringen för barnet utan i stället en förskola som ligger i närheten av där man bor.

Systemet har gett flera oönskade konsekvenser. För det första så begränsar de nya principerna föräldrarnas möjlighet att få sina önskemål tillgodosedda. Förskolor har olika kvalitet, pedagogiska profiler, huvudmän och organisation, och i stället för att låta föräldrars val vara styrande utifrån dessa parametrar så är det nu plötsligt i stället en byråkratisk närhetsprincip som får genomslag.

Att föräldrar inte får sina önskemål tillgodosedda leder till byte av förskoleplatser, och en stor frustration både bland föräldrar och förskoleverksamheter.

Ett resultat av dessa byten blir att platser står tomma. När föräldrar gör ett byte måste den platsen de byter från stå tom till nästa "körning" i systemet, vilket kan dröja fyra månader. Det innebär att kapaciteten inom förskolan inte utnyttjas och köerna kommer att öka. Det innebär också för fristående huvudmän ett kännbart ekonomiskt avbräck eftersom man inte får någon ersättning från kommunen för de tomma platserna (vid byte mellan verksamheter så övergår ersättningen omedelbart till den förskola man bytt till). På sikt leder detta till en utslagning av fristående förskoleverksamheter, eftersom kommunen går in och täcker underskotten i de kommunala förskolorna men inte i de fristående.

Det har nu visat sig att systemet, om det behålls, troligen kommer leda till att många av de fristående förskolorna lämnar kommunens placeringssystem. Det första exemplet har redan fått besked av vänstermajoriteten i Utbildningsnämnden, Stiftelsen Liten Lär Småbarnsskola. Eftersom de har åldersindelade grupper, och vänsterstyret inte vill ge dem någon specialbehandling i väntan på att ett rimligt system för placeringar införts, så har i stället enligt beslutet Liten Lär uppmanats att lämna kommunens kö och starta ett eget kösystem.

Det är helt fel väg att gå. Vi är övertygade om att man kan skapa ett kösystem som både tillgodoser föräldrarnas önskemål (som ju är grunden för placeringen – i skollagen talas om att "erbjudas" en plats så nära hemmet som möjligt, inte "påtvingas") och i övrigt följer andra parametrar såsom ålder, närhet, syskon, pedagogik och profil och så vidare.

Jag vill med bakgrund av ovanstående ställa följande frågor till Helena Hedman Skoglund (L), Utbildningsnämndens ordförande

- Är du beredd att ändra placeringssystemet till förskolan så att även fristående aktörers önskemål tillgodoses och vi kan ha ett fortsatt gemensamt system för alla utförare i kommunen?

- Vad har hittills framkommit i dialogen med föräldrar, den egna regin, och fristående huvudmän när det gäller synpunkter på det nya placeringssystemet?
- Varför tycker du att avståndet till förskolan ska gå före föräldrarnas val och önskemål av förskoleverksamhet?
- Ser du någon annan möjlighet att styra mot närhet för förskola (och skola) än systemet med relativ närhet?
- Ser du någon möjlighet att införa andra parametrar såsom ålder, profil och liknande i skol- och förskoleval?

Jonas Segersam (KD)
Kommunalråd